

Fylkesmannen i Vestfold

Helse- og omsorgsdepartementet

Postboks 8011 Dep

0030 Oslo

Vår saksbehandler / telefon:
Lisbeth Øverjordet
33372385

Deres referanse:

Vår referanse:
2015/6006
Arkivnr: 730

Vår dato:
19.01.2016

Høring - forskrift om styringssystem i helse- og omsorgstjenesten

Vi viser til høringsnotat datert 30. oktober 2015. Vårt høringssvar avgis både per post og digitalt på departementets nettsider.

Helse- og omsorgsdepartementet ønsker en forskrift som stiller krav til styring og ledelse i helse- og omsorgstjenesten. Det foreslås at dagens forskrift om internkontroll videreføres og erstattes av ny forskrift. Det foreslås at det skal gå tydeligere frem at internkontroll er en integrert og naturlig del av virksomhetens styringssystem, enkelte lovbestemte krav til systematisk arbeid med kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet utdypes, samt at forskriften skal legge til rette for at virksomheter har et styringssystem som bidrar til faglig forsvarlige tjenester. I høringsnotatet presenteres også en skisse av tre ulike modeller for hvordan en eventuell klassifiseringsordning for norske sykehus kan utformes.

Behovet for ny forskrift begrunnes blant annet med at tilsyn har avdekket svikt i kommuners og spesialisthelsetjenestens styring og kontroll, samt at virksomhetene har utfordringer knyttet til oppfyllelse av alle deler av dagens forskrift.

Fylkesmannen i Vestfolds kommentarer:

Fylkesmannen støtter innretningen på den nye forskriften, ved at den følger Demings forbedringssirkel, som i forskriften har blitt til: plikt til å planlegge, plikt til å gjennomføre, plikt til å evaluere og plikt til å korrigere. Vi er også enige i at forbedringsarbeidet må være en del av ordinær drift og med et tydelig lederansvar.

Slik vi ser det, innebærer det nye forslaget imidlertid i realiteten ingen reelle endringer, og vi mener at dagens lovverk er tydelig nok. Fylkesmannen i Vestfold er usikker på om de virkemidlene som her er foreslått; – en ny forskrift og sertifiseringskrav - vil føre til de ønskede målene. Det nye forslaget framstår, etter vår mening, ikke tydeligere eller mer leservennlig og forståelig, enn forskriften som gjelder i dag.

At virksomhetene har utfordringer knyttet til systematisk forbedringsarbeid, mener vi kan ha andre årsaker enn manglende lederforankring og kunnskap om risikoområder. Det kan like gjerne skyldes manglende kompetanse og erfaring med forbedringsarbeid. Kvalitetsforbedringskunnskap er i liten grad en del av helsearbeideres grunnutdanning, og også mange ledere i helsetjenesten mangler kunnskap og erfaring i hvordan de skal gjennomføre og lede kvalitetsforbedringer.

Fylkesmannen i Vestfold

Telefon: 33 37 10 00
Telefaks: 33 37 11 35
E-post: fmvepostmottak@fylkesmannen.no
www.fylkesmannen.no/vestfold

Postadresse:
Postboks 2076
3103 Tønsberg
Orgnr. 974762501

Besøksadresse:
Statens Park - Hus I
Anton Jenssens gate 4

Fylkesmannen i Vestfold er kjent med virksomheter i vårt eget fylke som er sertifiserte. Vår erfaring er at slik sertifisering i seg selv, ikke fører til bedre internkontroll og styring. Selve sertifiseringsarbeidet er ressurskrevende, og våre tilsyn har avdekket de samme avvikene i virksomheter med sertifisering, som i virksomheter som ikke har slik sertifisering. Vi er derfor usikker på hvilken effekt dette vil ha. Dersom en slik sertifiseringsordning allikevel skal gjennomføres, mener vi at det ikke er tilstrekkelig begrunnet hvorfor sertifiseringen kun skal gjelde spesialisthelsetjenesten, og ikke private virksomheter og kommuner. Faren for svikt vil være like stor, om ikke større, i private virksomheter, som ikke er underlagt samme grad av kontroll.

Etter Fylkesmannen i Vestfold sin oppfatning bør det heller undersøkes grundigere hvorfor eksisterende lovverk ikke implementeres godt nok i virksomhetene, for så å arbeide systematisk med kvalitetsforbedring ut i fra kunnskapen om dette. Hvorfor virker ikke nåværende forskrift som ønsket? Hva ville bidra til at ledere i helse og omsorgstjenestene anvender systematisk tiltak for kvalitetsforbedring i sine tjenester? Hva trengs for å få dette til? Vi tror en slik tilnærming vil ha større effekt enn å vedta en ny forskrift.

Det er lagt til grunn at lovforslaget ikke vil ha administrative og økonomiske konsekvenser av betydning. Vi vil bemerke at vi generelt er skeptiske til å innføre forskriftsendringer som har liten eller ingen reell effekt, men som etter vår erfaring likevel har kostnader i forvaltningen gjennom spredning av informasjon og veiledning, samt endring av brevmaler og innarbeidet praksis i virksomhetene. Etter vår oppfatning vil dette medføre reelle kostander for alle involverte virksomheter. For øvrig framkommer det at økonomiske konsekvenser av de tre ulike sertifiseringsordningene vil bli nærmere utredet. Fylkesmannen mener at ordningene kan bli kostnadskrevende. De økonomiske og administrative konsekvensene bør derfor utredes før eller samtidig med at forslaget foreslås vedtatt.

Konklusjon

Fylkesmannen i Vestfold mener det ikke er behov for ny forskrift om styringssystem i helse og omsorgstjenesten.

Med hilsen
Fylkesmannen i Vestfold

Erling Lae

Henning Mørland
avdelingsdirektør/fylkeslege